Considerații clinice și paraclinice ale terapiei ortodontice preprotetice

Doctorand: **Coman Tatiana-Maria**
Conducător de doctorat: **Prof. univ. dr. Popșor Sorin-Claudiu**

Reabilitarea orală contemporană urmărește restabilirea funcției, esteticii și echilibrului biologic al sistemului stomatognat printr-o abordare terapeutică interdisciplinară, în care tratamentul ortodontic reprezintă adesea o etapă esențială pentru succesul restaurărilor protetice și implanto-protetice. Modificările produse în urma pierderii unităților dentare, precum migrarea dinților restanți, bascularea molarilor, supraerupția antagoniștilor sau reducerea spațiului protetic, pot compromite realizarea unor restaurări funcționale și estetice predictibile în absența unei pregătiri ortodontice adecvate. În acest context, terapia ortodontică preprotetică are rolul de a optimiza condițiile dento-alveolare și ocluzale înaintea tratamentului restaurator, facilitând integrarea protetică și contribuind la stabilitatea pe termen lung a rezultatelor terapeutice.

Dezvoltarea tehnologiilor digitale, extinderea indicațiilor tratamentului ortodontic la pacienții adulți și consolidarea conceptului de planificare restauratoare ghidată protetic au amplificat importanța abordării interdisciplinare în medicina dentară modernă. În paralel, evaluarea funcțională a sistemului stomatognat și integrarea metodelor obiective de analiză, precum electromiografia de suprafață, au creat noi perspective în aprecierea adaptării neuromusculare la modificările terapeutice. Cu toate acestea, literatura de specialitate tratează frecvent intervențiile ortodontice preprotetice în mod izolat, existând un număr redus de studii care analizează simultan practica clinică, implicațiile funcționale și aplicabilitatea terapeutică a acestora.

Pornind de la aceste considerente, prezenta teză de doctorat și-a propus evaluarea rolului tratamentului ortodontic preprotetic în cadrul reabilitării orale interdisciplinare, prin investigarea practicilor clinice actuale, analiza modificărilor funcționale induse de terapia ortodontică și demonstrarea aplicabilității clinice a acestor intervenții în managementul unor cazuri complexe. Cercetarea a fost structurată în trei studii complementare, fiecare analizând o dimensiune distinctă a terapiei ortodontice preprotetice.

Studiul 1: Intervențiile ortodontice preprotetice în contextul reabilitării orale interdisciplinare – evaluarea tiparelor de practică clinică raportate de medicii ortodonți

Primul studiu a avut ca obiectiv evaluarea frecvenței și diversității intervențiilor ortodontice preprotetice utilizate în practica clinică și analiza diferențelor existente între medicii ortodonți rezidenți și medicii ortodonți specialiști. A fost realizat un studiu observațional transversal, descriptiv-analitic, pe baza unui chestionar online adresat unui lot de 75 de medici ortodonți (42 rezidenți și 33 specialiști). Au fost investigate principalele proceduri ortodontice utilizate în pregătirea câmpului protetic, precum managementul spațiilor dentare, tratamentul anodonțiilor de incisiv lateral superior, redresarea molarilor înclinați, modificarea dimensiunii verticale de ocluzie, corectarea ocluziei adânci și menținerea spațiilor protetice. Analiza statistică a evidențiat o utilizare frecventă a intervențiilor ortodontice preprotetice în practica curentă și a demonstrat existența unor diferențe asociate experienței profesionale în alegerea anumitor proceduri terapeutice. Rezultatele subliniază importanța colaborării interdisciplinare și reflectă tendințele actuale privind integrarea ortodonției în planificarea restaurărilor protetice.

Studiul 2: Evaluarea electromiografică a modificărilor funcționale asociate creșterii dimensiunii verticale de ocluzie în malocluzia Clasa II diviziunea 2

Cel de-al doilea studiu a urmărit evaluarea răspunsului musculaturii masticatorii la modificarea dimensiunii verticale de ocluzie prin intermediul electromiografiei de suprafață, la pacienți diagnosticați cu malocluzie Clasa II diviziunea 2. Cercetarea a analizat modificările activității principalilor mușchi masticatori după creșterea temporară a dimensiunii verticale de ocluzie, utilizând un protocol standardizat de înregistrare electromiografică. Rezultatele au evidențiat adaptarea neuromusculară favorabilă la modificările terapeutice pe termen scurt, fără apariția unor dezechilibre musculare semnificative, susținând posibilitatea utilizării controlate a creșterii dimensiunii verticale de ocluzie în planificarea tratamentelor ortodontice preprotetice și a reabilitărilor orale complexe. Acest studiu aduce o contribuție originală prin integrarea evaluării funcționale obiective în analiza tratamentului ortodontic preprotetic.

Studiul 3: Tratamentul interdisciplinar al unei malocluzii severe de Clasa a II-a scheletală – prezentare de caz

Al treilea studiu prezintă managementul interdisciplinar al unui pacient adult cu malocluzie severă de Clasa a II-a scheletală, afectare parodontală și necesități complexe de reabilitare orală. Tratamentul a inclus terapie ortodontică preprotetică, chirurgie ortognatică bimaxilară, chirurgie implantară și restaurare implanto-protetică, desfășurate conform unui protocol terapeutic etapizat. Evoluția clinică a demonstrat că tratamentul ortodontic a reprezentat elementul central al planificării terapeutice, permițând corectarea discrepanțelor dento-scheletale, optimizarea condițiilor biologice și funcționale pentru inserarea implanturilor și realizarea unei reabilitări orale stabile, funcționale și estetice. Cazul evidențiază importanța colaborării dintre ortodont, chirurgul

oro-maxilo-facial, parodontolog și protetician în managementul pacienților cu necesități restauratoare complexe.

Rezultatele celor trei direcții de cercetare converg către aceeași concluzie: tratamentul ortodontic preprotetic reprezintă o componentă indispensabilă a reabilitării orale interdisciplinare moderne. Corectarea poziției dentare, optimizarea raporturilor ocluzale și pregătirea biologică a câmpului protetic contribuie la creșterea predictibilității tratamentului restaurator, la îmbunătățirea funcției sistemului stomatognat și la obținerea unor rezultate estetice și funcționale stabile pe termen lung. În același timp, integrarea evaluărilor clinice, imagistice și funcționale permite individualizarea tratamentului și fundamentarea unor decizii terapeutice bazate pe dovezi.

Prin caracterul interdisciplinar al cercetării, prin asocierea unui studiu privind practica clinică, a unei evaluări funcționale bazate pe electromiografie de suprafață și a documentării unui caz clinic complex, prezenta teză contribuie la dezvoltarea cunoștințelor privind rolul terapiei ortodontice preprotetice în medicina dentară contemporană. Rezultatele obținute susțin necesitatea integrării tratamentului ortodontic în protocoalele moderne de reabilitare orală și oferă argumente științifice pentru optimizarea planificării terapeutice interdisciplinare.